smlouvě. Především není užívání najatého předmětu v určitém nájemním období samo pro sebe takovým skutkem, kterýmž by bylo založeno právo, neboť užívání může se státi také bez právního důvodu. Mimo to ujednaly strany možné obnovení nájmu již původní nájemní smlouvou stanovivše, že pro ukončení nájemního poměru jest třeba předchozí výpovědi, aby se týž neobnovil ve smyslu § 1114 obč. z. mlčky opomenutím náležité výpovědi. Spočívá tudíž nárok na c e l é nezapravené nájemné na jediném skutkovém a právním důvodu, t. j. na původní nájemní smlouvě a měl proto A svou pohledávku 1333 K zažalovati u krajského soudu.

Pro velkou skupinu nároků na opětující se platy je stanovena v ý l u č n á příslušnost okresního soudu, tak pro nárok nemanželského dítěte na plnění měsíčního výživného (§ 49 č. 2 j. n.), pro nárok na výměnkářské dávky (§ 49 č. 3 j. n.), pro nárok na opětující se platy čeledínů nebo jiných domácích zaměstnanců, zemědělských a lesnických dělníků atd. (§ 49 č. 6 j. n. a § 37 zák. o živnost. soudech).

(Dokončení.)

PRAKTICKÉ PŘÍPADY.

Po uplynutí jednoroční nebo prodloužené lhůty, uvedené v § 23 zák. č. 9/1924, nepřechovává bývalý koncesionář, který z jakéhokoliv důvodu nemohl nebo nechtěl použíti možnosti volné dispose oním zařízením podle druhého odstavce § 23 cit. zákona, zařízení to bez povolení a nedopouští se přečinu § 24 cit. zákona.

Jde o řešení otázky, zda bývalý radiokoncesionář přechovává radiotelefonní zařízení bez povolení podle § 24 odst. 1. zák. ze dne 20. prosince 1923 č. 9. Sb. zák. a nař. z roku 1924, když, odhlásiv řádně svou radiotelefonní koncesi, ponechal u sebe radiotelefonní zařízení i po uplynutí jednoroční lhůty § 23 odst. 2. cit. zákona, aniž zažádal o její prodloužení a aniž si opatřil novou koncesi.

Nalézací soud neshledal v jednání obžalovaného — o němž zjišťuje, že se přihlásil o koncesi na poslouchání rozhlasu (krystalovým radiovým aparátem) dne 2. června 1926 a že vrátil získanou koncesi dne 28. ledna 1927, takže o d 1. ú n o r a 1927 nebyl již veden v seznamu radiokoncesionářů, ježto jeho oprávn-

není zaniklo, že však přes to podržel radiotelefonní zařízení až do dne 2. března 1929, kdy bylo četnictvem zabaveno, skutkovou podstatu přečinu podle § 24 cit. zákona s odůvodněním, že v pouhém ponechání si zařízení, tedy v pasivním chování, nelze ani po uplynutí jednoroční lhůty druhého odstavce § 23 cit. zákona spatřovati přestoupení zákona ve smyslu prvního odstavce § 24 tohoto zákona, ježto obžalovaný držel zařízení nadále vlastně jen pro státní správu, jíž zařízení podle § 23 odst. 3. cit. zák. připadlo, a obžalovaný tím, že aparát řádně přihlásil a odhlásil, učinil zadost zákonným povinnostem (§§ 1 a 22 cit. zák.) — a další povinností, zejména v tom směru, jak má naložiti s radiotelefonním zařízením, když je nemohl v jednoroční lhůtě druhého odstavce § 23 nikomu postoupiti a když poštovní správa nepoužila práva příslušejícího jí podle třetího odstavce téhož paragrafu, mu zákon jako bývalému koncesionáři neukládá.

Zmateční stížnosti státního zastupitelství, napadající tento rozsudek soudu s hlediska důvodu zmatečnosti § 281 čís. 9 a) tr. ř., nelze přiznati oprávnění, neboť zrušovací soud neshledal, že by byl nalézací soud svým sprošťujícím výrokem porušil zákon nebo že by ho byl nesprávně použil, a dospěl naopak k témuž úsudku jako soud nalézací, leč z úvah poněkud odchylných.

Podle § 1 zákona ze dne 20. prosince 1923 čís. 9. Sb. z. a n. z roku 1924 možno zařízení radiotelefonní přechovávati jedině na základě zvláštního povolení. Toto povolení zaniká — mimo jiné a podle § 22 c) cit. zák., vzdá-li se osoba oprávněná po předchozím, nejméně tříměsíčním ohlášení. Zanikne-li udělené povolení, může podle ustanovení prvního odstavce § 23 cit. zák. příslušné poštovní a telegrafní ředitelství k zamezení neoprávněného přechovávání radiotelefonních zařízení učiniti potřebná opatření, jako zabavení těchto zařízení atd., § 23 cit. zák. stanoví pak dále ve svém druhém odstavci, že osoba, jejíž oprávnění zaniklo, může během jednoho roku ode dne zániku postoupiti zařízení radiotelefonní osobám, kterým bylo uděleno povolení k výrobě, prodeji nebo přechovávání těchto zařízení, nebo byla propůjčena koncese ke zřizování nebo k provozu stanic radiotelefonních a radiotelegrafních. K takovémuto postoupení se nevyžaduje zvláštního povolení, nutno je však neprodleně oznámiti příslušnému poštovnímu a telegrafnímu ředitelství. Třetí odstavec § 23 pak stanoví, že po uplynutí této jednoroční lhůty, která může ministerstvem pošt a telegrafů býti prodloužena, připadnou radiotelefonní zařízení za náhradu obecné hodnoty poštovní a telegrafní správě.

Zmateční stížnost z těchto ustanovení dovozuje, že podrží-li bývalý koncesionář zařízení radiotelefonní i po uplynutí jednoroční lhůty, stanovené v druhém odstavci § 23, drží je bez úředního povolení a dopouští se přečinu podle § 24 cit. zákona, poněvadž je koncesionář po zániku koncese ze seznamu koncesionářů u poštovní správy vymazán a poštovní správa není povinna vésti tyto zaniklé koncese v evidenci.

V souzeném případě měl prý obžalovaný volbu — chtěl-li zařízení dále držeti — žádati za prodloužení jednoroční lhůty, jinak měl je buď odevzdati poštovní správě, nebo měl ji vyzvati, aby si zařízení za podmínek, uvedených v třetím odstavci § 23, odebrala. Ustanovení tohoto odstavce je prý pouze rázu soukromoprávního, chtíc držitele zařízení chrániti majetkové újmy pro ten případ, že by zařízení nepřevedl na jiného, nemá prý však vlivu na ustanovení trestní, podle nichž oprávnění, přechovávati podobná zařízení, končí jedním rokem po odhlášení koncese.

S tímto názorem nelze souhlasiti. Zákon neukládá arci poštovní správě povinnost, aby vedla zaniklé koncese v evidenci, neukládá však ani bývalému koncesionáři povinnost, aby, nepoužil-li zákonem mu daného oprávnění volného soukromoprávního nakládání do jednoho roku nebo případně do delší prodloužené lhůty, radiotelefonní zařízení buď o d e v z d a l poštovní správě nebo aby ji v y z v a l, aby si zařízení odebrala. Z kusého a dosti nejasného ustanovení třetího odstavce § 23 zák. čís. 9/1924, které by zasluhovalo objasnění alespoň cestou nařízení, že po uplynutí jednoroční lhůty »připadnou radiotelefonní zařízení..... poštovní a telegrafní správě«, lze co do této otázky dovozovati jen tolik, že po uplynutí zmíněné lhůty ztrácí bývalý koncesionář volné disposiční právo nad radiotelefonním zařízením ve prospěch poštovní a telegrafní správy, i tu však mu zákon zaručuje náhradu obecné hodnoty tohoto zařízení pro zamezení citelné újmy majetkové. Jakým způsobem pak a kdy má tento zákonný následek — připadnutí onoho zařízení poštovní správě — býti prakticky proveden, je pro nedostatek zvláštních zákonných předpisů toliko věcí volného uvážení povolaného úřadu, jemuž zařízení připadne, a nikoli věcí postižené osoby, které zákon v této příčině neukládá žádné iniciativy ani zvláštní aktivní spolučinnosti.

Poněvadž pak zákon, jak již řečeno, v § 22 lit. c) stanoví, že povolení uvedené v § 1 z a n i k á, vzdá-li se oprávněná osoba koncese, nastával by po zániku tohoto povolení arci — kdyby tu nebylo zvláštních ustanovení — stav přechovávání

radiotelefonních zařízení bez povolení, který by spadal pod trestní ustanovení § 24 cit. zákona. Leč taková zvláštní ustanovení obsahují právě předpisy druhého a třetího odstavce § 23 cit. zákona, který stanoví výjimku z obecného předpisu § 24. Případ druhého odstavce § 23 řešil již zrušovací soud zásadně v rozhodnutí čís. 3213 sb. n. s. v ten smysl, že po dobu jednoroční lhůty stanovené v tomto odstavci, nepřechovává bývalý radiokoncesionář, který se řádně vzdal koncese, radiotelefonní zařízení bez povolení a že se proto držením těchto zařízení v této době nedopouští přečinu podle § 24 cit. zákona. Avšak ani po uplynutí této jednoroční, po případě i prodloužené lhůty, nepřechovává bývalý koncesionář, který z jakéhokoliv důvodu nemohl nebo nechtěl použíti možnosti volné disposice oním zařízením po rozumu druhého odstavce § 23, zařízení to »bez povolení«; neboť nestanoví-li zákon, jak shora uvedeno, povinnosti bývalého koncesionáře, aby ono zařízení sám odevzdal poštovní správě nebo aby ji vyzval k odebrání zařízení, a nepostará-li se poštovní a telegrafní správa ihned po uplynutí této lhůty sama o to, aby jí zařízení podle třetího odstavce § 23 připadlo, nezbývá bývalému koncesionáři, než aby zařízení, jímž nesmí již volně disponovati, prostě podržel čili dále přechovával až do té doby, kdy je poštovní správa převezme za náhradu obecné hodnoty, aniž by je arci směl v té době používati.

Dokud poštovní správa v té příčině ničeho nezařídí, nelze tedy tvrditi, že bývalý koncesionář přechovává zařízení bez povolení a že se tím dopouští přečinu podle § 24 cit. zákona.

Pro otázku, o kterou tu jde, není bez významu ustanovení pátého odstavce § 24 cit. zákona, podle něhož v případech uvedených v 1. a 2. odstavci tohoto paragrafu p r o p a d a j í radiotelefonní zařízení ve prospěch státu. Nebylo by tedy třeba, aby bylo v třetím odstavci § 23 zvláště vysloveno, že po uplynutí jednoroční lhůty p ř i p a d n o u radiotelefonní zařízení poštovní a telegrafní správě z a n á h r a d u o b e c n é h o d n o t y, kdyby zákon v držení onoho zařízení po této lhůtě spatřoval trestný čin podle § 24, v kterémžto případě by přece zařízení propadlo bez náhrady.

Správnosti tohoto výkladu zákona nasvědčuje i jeho tencence, zdůrazněná již ve zmíněném rozhodnutí čís. 3213 sb. n. s. Jestiť účelem zákona čís. 9/1924 sb. n. s. zvýšená ochrana veřejného, státního zájmu na přísné kontrole možnosti provozu radiotelegrafického a radiotelefonního; zákon chce nepochybně s plnou přísností zakročiti tam, kde jde o přechovávání takových zařízení, k němuž nebylo státními dozorčími orgány ještě

vůbec dáno povolení, o němž tedy státní správa nenabyla vědomosti a kde se tudíž toto přechovávání státní kontrole vůbec vymyká, kdežto v případech, kde dozorčí státní orgány zvěděly již na základě řádné přihlášky a udělené koncese o tom, že určitá osoba dovoleně přechovává jistá radiotelefonní zařízení, jest kontrola již zabezpečena a bere proto zákon ohled i na soukromý zájem, jmenovitě když se oprávněná osoba koncese podle § 22 c) vzdala.

Úvaha tato, vytyčující tendenci zákona, platí plnou měrou i pro souzený případ, neboť i tu věděla státní správa o přechovávání radiotelefonního zařízení, když obžalovaný řádně o koncesi zažádal a řádně se jí též vzdal. Byla-li tudíž další ve veřejném zájmu nutná kontrola tímto jeho postupem zaručena pro dobu jednoroční lhůty § 23 odst. 2. cit. zák., je nasnadě, že se na tomto stavu věci a na možnosti další kontroly nic nezměnilo ani tím, že obžalovaný i po uplynutí této jednoroční lhůty měl u sebe ono radiotelefonní zařízení, které ostatně bylo chybné a o němž nebylo zjištěno, že by je byl obžalovaný po odhlášení koncese používal. Vždyť poštovní správa věděla i po uplynutí této lhůty stejně jako před jejím uplynutím, že obžalovaný měl radiotelefonní koncesi, že se jí řádně vzdal a mohla proto i nadále kdykoliv svými orgány kontrolovati, zda obžalovaný onoho zařízení snad nezneužívá, a učiniti potřebná opatření po rozumu prvého odstavce § 23 cit. zák. Úvahami těmito stávají se pak bezvýznamnými i veškeré při veřejném roku vznesené obavy v příčině případného obcházení zákona o telegrafech; vždyť nebezpečí takové zajisté není větší po uplynutí jednoroční lhůty § 23 odst. 2., jako před jejím uplynutím, ba sluší říci, že je menší, poněvadž výkonnost přechovávaného zařízení zajisté přece průběhem času stále klesá; ostatně má přece poštovní a telegrafní správa podle toho, co uvedeno, po uplynutí jednoroční lhůty docela stejnou možnost kontroly bývalého koncesionáře, jako před jejím uplynutím a je nasnadě, že by účinným provedením této kontroly kterýmkoli přehmatům kdykoli mohla čeliti.

Namítá-li zmateční stížnost konečně, že při tomto nazírání na věc bylo by bezvýznamným ustanovení třetího odstavce § 23 cit. zák., podle něhož může se bývalý koncesionář domáhati prodloužení jednoroční lhůty, stanovené v předchozím odstavci, nevystihuje zřejmě význam onoho ustanovení, záležející v tom, že bývalému koncesionáři může býti v případech hodných ohledu prodloužena jednoroční lhůta, aby mohl radiotelefonní zařízení vhodným opatřením podle druhého odstavce § 23

zužitkovati. Uplynula-li však tato lhůta a nebyla-li prodloužena, pak je mu na základě třetího odstavce § 23 již odňata možnost postoupiti zařízení jiným osobám a je na něm, aby je přechovával u sebe a měl k disposici až do té doby, kdy poštovní správa učiní potřebné opatření podle tohoto ustanovení. Každé porušení těchto ustanovení se strany bývalého koncesionáře podléhá pak potrestání podle § 24 odst. 6 cit. zák.

Rozhodnutí nejv. soudu v Brně ze dne 12. dubna 1930, č. j. Zm I 490/29-5.

Povinnost Léč. fondu veř. zam. k úhradě nákladů ošetřování ve veř. nemocnicích.

Rozsudku I. stolice odporuje odvoláním všeob. veřejná nemocnice v P. spolu s vedlejším intervenientem žalobkyně, zemským úřadem v Praze, pro nezákonnost a navrhuje, aby napadený rozsudek byl zrušen, správně změněn v tom smyslu, že žalobě se vyhovuje.

Nesporno jest, že žalující nemocnice poskytla J. D., který byl povinně podle zákona o nemocenském pojištění veřejných zaměstnanců ze dne 15. října 1925 č. 221 Sb. pojištěn, léčení a ošetřování pro tutéž nemoc od 11. ledna 1927 do 17. března 1927, za kteroužto dobu žalovaný fond nahradil žalobkyni náklad za ošetřování podle poslední třídy, a od 15. září 1928 do 20. října 1928, a že žalovaný fond co do tohoto druhého období nevydal poukazu, aby žalobkyně jmenovaného pojištěnce léčila a ošetřovala. Rovněž jest nesporno, že léčebný řád, vydaný ústředním sborem žalovaného fondu pro dobu, kdy zmíněná ústavní ošetřování byla poskytnuta, obsahoval pod č. 5 ustanovení, že ošetřování ústavního ve veřejné nemocnici může býti použito pojištěnci nebo příslušníky jejich rodin nejdéle po dobu 2 měsíců pro tutéž chorobu.

Žalobou, o kterou jde, nemocnice činí žalobní nárok, aby Léčebný fond uznán byl povinným zaplatiti jí za dobu od 15. září 1928 do 20. října 1928 (36 dní) náklad za ošetřování podle poslední třídy v úhrnné částce 900 Kč.

Po stránce právní vrchní pojišťovací soud uvážil takto: Zákon o nemocenském pojištění veřejných zaměstnanců č. 221/1925 Sb. v oddílu II., nadepsaném »O pojistných dávkách«, upravuje v §§ 6 a 8 nároky pojištěnců a příslušníků jejich rodin na »nemocenské ošetřování« a »ústavní zaopatření« a v témže oddílu v § 10, nadepsaným »Léčebný řád«, stanoví, že »Podrob-